GAZETA KRAKOWSKA

Nro 51.

z KRAKOWA dnia 25 CZERWCA 1828 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 17 Czerwca.

W Imieniu Nayiaśnieyszego

MIKOŁAIA I.

Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.

Rada Administracyyna Królestwa.

W dalszym ciągu postanowienia Naszego z dnia 29go Kwietnia r. b., tudzież postanowienia z dnia 3go b. m. upoważniaiących Bank do rozpoczęcia niektórych z czynności Dekretem Królewskim z dnia 29go Stycznia r. b. iemu wskazanych, na przedstawienie Ministra Prezyduiącego w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1.

Z czynności Dekretem Królewskim Bankowi poruczonych, a pozostaiących ieszcze do rozwinięcia, Bank mocen iest rozpocząć stosownie do zatwierdzoney przez Nas tymczasowey Instrukcyi:

1. Przyymowanie kapitałów na procent.
2. Pożyczkę na zastaw papierów publicznych.
3. Pożyczkę na zastaw kosztowności.

Artykuł 2.

Władze, pod których zarządzeniem zostaią depozyta, i kaucyie pieniężne wszelkiego rodzaiu, fundusze Duchowne, Instytutowe, i inne publiczne, Artykułem 31 Dekretu Królewskiego z dnia 29go Stycznia r. b. wymienione, za porozumieniem się z Bankiem oznaczą, które z tych summ na przekaz, które na procent, a które do depozytu iść maią, tudzież zaproiektuią wysokość procentu od tych summ, i oznaczą czas i sposób przeniesienia ich do Banku.

Artykuł 3.

Bank zniesie się z Kommissyią Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi dla udeterminowania, na iakie zakłady przemysłowe w kraiu, w iakiey formie i pod iakiemi warunkami pożyczka przez Bank ma bydź udzieloną.

Artykuł 4.

Przygotowane proiekta w moc Artykułów 2go i 3go ninieyszego postanowienia, Minister Prezyduiący w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu wraz z opinią do decyzyi i zatwierdzenia Naszego przedstawi.

Wykonanie ninieyszego postanowienia Ministrowi Prezyduiącemu w Kommissyi

Rządowey Przychodów i Skarbu, tudzież Kommissyiom Rządowym, w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjney Królestwa dnia 10go Czerwca 1828 roku.

Minister Stanu Prezyduiący:
(podpisano) W. *Sobolewski*.
Minister Prezyduiący w Komm:
Rząd: Przych: i Skarbu
(podpisano) X. X. *Lubecki*.
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:
(podpisano) *Kossecki*.
Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:
(podpisano) *Kossecki*.

B A N K   P O L S K I

Podaie do publiczney wiadomości, iż od dnia dzisieyszego, udzielać będzie pożyczkę na zastaw pereł, aż do połowy ich wartości, tudzież na zastaw kleynotów i rozmaitych kamieni drogich, oprawnych i nieoprawnych, aż do $\frac{1}{10}$ ich szacunku. — Pożyczka ta udzielaną będzie z temi samemi warunkami, iakie przy pożyczce na złoto i srebro w pismach publicznych pod dniem 22 Maia r. b. ogłoszone zostały.

W Warszawie dnia 13 Czerwca 1828 r.
Radca Stanu, Prezes:
(podpisano) Ludwik *Hr: [illegible]gelski*.
Sekretarz Jeneralny:
(podpisano) *Hassmann*.

Dyrekcyia Głowna
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Gdy termin wypłat procentów należących właścicielom Listów Zastawnych, iuż iest bardzo bliski, gdyż z dniem 22 m. i r. b. rozpoczyna się, a nie wielu z tychże właścicieli od 1go Czerwca r. b. aż dotąd zgłosiło się do Dyrekcyi Głòwney, celem sprawdzenia posiadanych przez siebie Kuponów, co zrządzić może ten skutek, iż w czasie samych wypłat narażeni będą na długie oczekiwanie, skoro Dyrekcyia sprawdzenia znaczney liczby Kuponów, wkrótkim czasie dopełnić nie będzie w stanie; Dyrekcyia Główna więc z odwołaniem się do odezwy swey z dnia 20go Maia r. b. Nro 3659 przez pisma publiczne ogłoszoney, wzywa posiadaiących Listy Zastawne, aby ieszcze przed nadeyściem dnia 22go Czerwca r. b. postarali się złożyć Kupony w Dyrekcyi Głowney, celem onych sprawdzenia; w przeciwnym bowiem razie skutek z tego wynikły, każdy z interessentów sam sobie przypisać będzie musiał.

W Warszawie dnia 14 Czerwca 1828 r.
Senator Woiewoda, Zast: Prezesa:
(podpisano) *Mączyński*.
Pisarz Dyrekcyi Główney:
(podpisano) *Drewnowski*.

J. K. Mość Xiążę Oranii, wyiechał dnia 13 b. m. z tuteyszey stolicy do Bruxelli.

JW. Hrabia Ignacy Sobolewski, Minister Sprawiedliwości, po długiey nieobecności przybył do tuteyszey stolicy.

Niedawno Fryderyk Hrabia Skarbek, znany chlubnie z wielu dzieł światu literackiemu, wyiechał w celu naukowym do Berlina, Kopenhagi, Hamburga, Paryża, i innych miast Europy, w towarzystwie J. Kalas: Jędrzeiewicza i Eustachego Marylskiego, Magistrów nauk Administracyynych.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
b i a ł y c h.

Żądano . . . . . zł: 84 gr. 7½
Płacono . . . . . . — 84 — —
W Warszawie dnia 16 Czerwca 1828 roku.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 14 i pół do 15.— Pszenicy od 18 do 23. — Jęczmienia od 10 i pół do 14. — Owsa od 8 do 11 i pół. — Siana furę iednokonną od 18 do 26; parokonną od 30 do 36. — Słomy furę zwyczayną od 7 do 9.

Z Petersburga d. 19 Maia D. K.
(Z Gazety Senackiey.)

W Naywyższych Ukazach J. C. Mości do Rządzącego Senatu pod 22 Kwietnia r. b. wyrażono:

"Porównanie spraw, odbywanych w Cenzurze, ustanowioney do rozporządzenia xiąg wewnątrz Państwa drukowanych, ze sprawami, co do Cenzury xiąg cudzoziemskich, wskazało konieczność połączyć obie te części, teraz pod wiedzą dwóch różnych Ministeryów zostaiące, w ieden zarząd i dać mu za pośrednictwo prawidła ogólne, z samey natury Cenzury wyprowadzone. Zwróciwszy na to szczególną uwagę, a pragnąc zawsze i wszelkiemi sposobami dopomagać do postępu prawdziwego oświecenia, maiącego za niezachwianą podstawę przywiązanie do Wiary i Tronu, zachowanie dobrych obyczaiów i sobistey uczciwości każdego, Rozkazaliśmy na takich zasadach ułożyć zupełną Ustawę o Cenzurze, maiącą zastąpić we wszystkich częściach wydane dotąd w tym przedmiocie urządzenia.

Ustawę tę, na Radzie Państwa rozpatrzoną i przez Nas potwierdzoną, również Etaty Zarządu Cenzury, przesyłaiąc przytem do Rządzącego Senatu, Rozkazuiemy ogłosić narodowi dla należytego wypełnienia.,,

"Na osnowie postanowień, opisanych w Artykułach 135 — 139 Ustawy o Cenzurze, uznawszy za dobre lepiey upewnić przez szczególne prawidła prawa własności autorów do dzieł swoich, i utwierdziwszy Postanowienie w tey mierze, przez Radę Państwa przeyrzane i Nam podane, przesyłamy ie Rządzącemu Senatowi dla należytego wypełnienia.,,

Przez Naywyższy Ukaz, obiawiony Rządzącemu Senatowi przez Zarządzaiącego Ministeryum Sprawiedliwości, dnia 8go Maia, Cesarz Jegomość naywyżey rozkazać raczył: dozwolić Senatorom użyć odpoczynku w czasie wakacyynych miesięcy teraźnieyszego lata, z zastrzeżeniem, ażeby w każdym Departamencie Rządzącego Senatu została położona liczba Członków dla niezatrzymywania się biegu spraw, i na ten czas dla większey dogodności oddziały 3, 5 i 6go Departamentów połączyć w iedno.

N. Cesarz Jegomość przez naywyższy dyplomat pod dniem 16 Kwietnia, w nagrodę gorliwey służby, pod naczelnictwem N. Cesarzowey Jeymości Maryi Federowny, Rzeczywistego Radcę Stanu Enden, raczył mianować Kawalerem orderu S. Anny Iwszey klassy.

Przez naywyższy dyplomat pod dniem 21 Kwietnia, Rzeczywisty Radca Stanu Sturdza, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu S. Anny Iwszey klassy, w nagrodę służby gorliwey i prac w ciągu iey podiętych.

N. Cesarz Jegomość przez naywyższy dyplomat pod dniem 25 Kwietnia, na okazanie szczególnieyszey uprzeymości i w nagrodę gorliwych i wieloletnych trudów, ka-

dobru Kościoła i Państwa podiętych, nayłaskawiey policzyć raczył do orderu S. Jędrzeia. Przenaywielebnieyszego Metropolitę Kościołów Rzymsko-Katolickich w Rossyi Gaspara Cieciszewskiego.

Poseł nadzwyczayny i Minister pełnomocny przy Dworze N. Króla Jmci Duńskiego, Radca Tayny Baron Nikolai, oraz Łowczy Dworu J. C. Mości, Radca Tayny Senator Hrabia Kutaysow, nayłaskawiey udarowani brylantowanemi ozdobami orderu S. Anny Iwszey klassy, przez dyplomata naywyższe pod dniem 4 Kwietnia.

Z Obozu pod Satunowem. 30 *Maia D. K.* (*dnia* 11 *Czerwca.*)

Jak tylko woyska nasze siłą otworzyły sobie przeyście Dunaju na dniu 27 rano, rzeka ta przez cały ten dzień pamiętny, okryta była statkami przewożącemi nasze woysko i naszą artylleryią na stanowiska przez nieprzyiaciela opuszczone.

Znaleźliśmy ieszcze cztery działa, iednę haubicę i znaczny zapas prochu i amunicyi w iedney z bateryy naybliższych Isakszy.

Nazaiutrz, to iest, dnia 28 przeyście Dunaju postępowało daley. Z wielkim pośpiechem wzięto się do robót około postawienia mostu. O godzinie 11stey rano resztą przedmieść Isakszy spaloną została przez nieprzyiaciela. Tegoż samego dnia po południu sam N. Pan udał się na ziemię Turecką.

N. Pan przeprawił się przez Dunay na statku kierowanym przez 10ciu Kozaków Zaporogskich, przed niewielu dniami będących ieszcze poddanemi Porty, a teraz ozdobionych krzyżem S. Jerzego. Ataman ich, niegdy Basza o dwoch buńczukach, ster trzymał. Szczególnieyszym trafem, tego samego dnia N. Pan odebrał wiadomość, że Szach Perski nadał imie Jego Cesarskiey Mości iednemu z batalionów swoiey gwardyi.

N. Pan zwiedził wszystkie stanowiska na dniu poprzedzaiącym przez Turków zaymowane, i podarował Hrabiemu Wittgensteinowi iedno z dział znalezionych w fortyfikacyiach Tureckich. Za powrotem swoim, N. Pan przeprawił się napowrót z temiż samemi Kozakami Zaporogskimi, i odprowadzony został przez nich na brzeg Rossyyski Dunaju.

Dnia 29, Basza Isakszy oznaymił listownie chęć poddania tey twierdzy. Odpowiedziano mu, że do godziny 10 rano dnia następnego, ma czas namyślenia się względem przyięcia ofiarowaney mu kapitulacyi. Dnia 30 twierdza Isaksza otoczona została przez dwie dywizyie woyską naszego, a gdy N. Pan obieżdżał przednie straże, przybyło dwóch posłańców rozeymowych Tureckich, z oznaymieniem, że dowódca Turecki przyymuie nasze warunki i gotów iest poddać nam twierdzę. Po zgodzeniu się na warunki kapitulacyi, około godziny 3ciey, dway Baszowie, Egub Basza dowódca samey Isakszy i Hassan Basza, zmuszony do szukania tamże schronienia po rozproszeniu iego woyska w rozprawie dnia 27, stawili się dla złożenia hołdu uszanowania N. Panu w pewney odległości od twierdzy. W iednymże czasie, woyska nasze wprowadzone przez tychże samych Baszów zaięły bramy i twierdzę Isakszy, a co dowodzi, że woyna obecna nie iest bynaymniey narodową, ani religiyną dla Turków, oto, że wchodząc do miasta, woyska nasze znalazły sklepy pootwierane, i mieszkańców gotowych na ich przyięcie. Wkrótce widziano pomieszanych

z niemi spokoynie naszych officerów i żołnierzy.

Osada Isakszy i dway Baszowie, o których wyżey mówiliśmy, otrzymali pozwolenie oddalenia się z zupełną wolnością; ale 85 dział, 17 chorągwi, amunicyie i żywność, którey podostatkiem było w twierdzy, dostały się w moc naszą. — Tegoż samego dnia odebraliśmy wiadomość o bitwie zaszłey dnia 28 rano pod Brailowem, pomiędzy flotyllami, naszą i Turecką. Nasza dowodzona przez Kapitana Zawadowskiego składała się z 17 statków różney wielkości, Turecka zaś ich miała 32. Bitwa zaczęła się bardzo rano i stała się dosyć żywą; lecz statek Admiralski nieprzyiacielski, wkrótce spuścił swą banderę, a w przeciągu kilku godzin 25 innych okrętów Tureckich było równie wziętych, zatopionych, spalonych lub rozbitych. Sześć statków, które pozostały Turkom, schroniły się pod zasłonę dział Motszyna.

Zwycięztwo to, które przypisać należy rozporządzeniom śmiałym i rozsądnym Kapitana Zawadowskiego, zaszczyconego stopniem Kontradmirała, tudzież odwadze naszych marynarzy, czyni ieszcze krytycznieyszem położenie Braiłowa tracącego wszelki związek z prawym brzegiem Dunaju. Oblężenie tey twierdzy czyni codziennie nowe postępy.

Most na Dunaju został ukończony, brygada jazdy przechodzi przezeń w tey chwili, a całe woysko za nią postąpi.

Z Paryża d, 9 Czerwca.

Wczoray rano powrócił tu Król z St. Cloud, a o godzinie 6 wieczorem odiechał tam napowrót. Dnia 5go Vicehrabia Chateaubriand, Poseł przy Stolicy S. i Xżę Laval-Montmorency, Poseł przy Dworze Wiedeńskim, mieli u J. K. Mci posłuchanie pożegnania.

Doktor Gall został paraliżem tchnięty; sądzą iednak, że wyzdrowieie.

Dwa brygi Królewskie odpłynęły dnia 4go b. m. z Marselii.

Obóz pod St. Omer składać się będzie z 3 dywizyy, wynoszących około 43,000 ludzi, pod naczelnem dowództwem Jenerała porucznika Hr. Curial.

Sposób wzaiemnego uczenia wzrasta teraz we Francyi.

Do kassy komitetu Greckiego weszło od 1go Kwietnia do 1go Czerwca 3011 Fr.

Gazeta *le Precurseur* zapewnia, że wyprawa Tulońska przeznaczoną iest do Morei, do którey przyłączy się z Korfu 6000 Angielskiego woyska.

" Junta woyskowa (wyraża Gazeta *le Messager*) ogłosiła prawem Królem Don Pedro i zaprotestowała się przeciw aktom Don Miguel, nie iako Rejenta, ale Króla. Oczekuią, iż woyskowe poruszenia rozciągną się na całą Portugaliią, i pewnie wspierane będą przez wyższe klassy, które są za prawami Don Pedro. Tymczasem doradcy Don Miguel obstaią przy nieszczęsnym swoim systemacie, nie bacząc, iż nierozsądne ich postępowanie zrządzi woynę domową. Przekonanemi iednak iesteśmy, że nie zbywa na dyplomatycznych przełożeniach, dla oświecenia doradców młodego Xcia względem skutków, iakie pociąga za sobą iego postępowanie. Portugaliia byłaby dotąd szczęśliwą, gdyby przyięła była dobrodzieystwa prawego Monarchy przez nadanie iey wolnych instytucyy, a my nie bylibyśmy świadkami woyny domowey. Jakkolwiek prawy iest powód do utworzenia Junty woyskowey, istnienie iednak oney iest znakiem wielkiego nieładu. Życzylibyśmy, aby trzyumf prawności i wolnych instytu-

cyy sam z siebie nastąpił, i nie potrzeba go było mocą oręża i przez woynę domową osięgać. „

Od granic Hiszpańskich d. 1 Czerwca.

W Madrycie po przybyciu gońca z Lizbony odbydź się miała rada Ministrów, i potem posłać miano dowodzącemu w Galicyi Jenerałowi Eguia rozkaz, aby rozciągnął kordon nad granicą Portugalską, iżby żadne z stronnictw tego kraiu nie wchodziło na ziemię Hiszpańską.

Gazety rządowa Madrycka i handlowa Kadyxka nic nie donoszą o zdarzeniach w Portugalii.

Prezydent gminy St. Martin d'Albanes nad Katalońską granicą dowiedział się, że kupa Agrawiadosow chce na tę wieś uderzyć i iego poiąć. Na iego doniesienie posłano woyska, które wystrzałami z karabinów odparły tę bandę.

Waśnia Ceuty z Maurami została w dobrym sposobie zagodzoną.

Z Madrytu d. 29 Maia.

Wielu gońców przybywa tu z Lizbony z uwiadomieniami rządu o zdarzeniach w Porto. Niedawno mieli Ministrowie długą naradę. Absolutyści nasi spodziewaią się zawsze ieszcze pomyślnego wypadku dla Don Miguel. Osobliwie ucieszyłoby ich, gdyby Królowa matka oddaliła się do Rzymu. Król z wielką przyiemnością bawił w Pampelunie. W przeieździe przez Tasalla udzielił nieuznanemu za oczyszczonego Jenerałowi Copon de Navia 24,000 realów pensyi. Dnia 2go Czerwca opuści J. K. M. Pampelunę i od d. 4 do 10 zabawi w San Sebastian, dnia 16go przybędzie do Bilbao, a dnia 11 Sierpnia do Madrytu.

Z Lizbony d. 24 Maia.
(Z prywatnego Listu.)

Nie zachodzi żadna wątpliwość, iż Anglicy wspieraią otwarcie poruszenia w Porto. Wysłany przez Posła Angielskiego, P. Lamb, goniec do Porto, został z rozkazu rządu zatrzymany i pismo iego odpieczętowano, lecz duplikat iego posłany został przez bryg Angielski, i od tego czasu ogłoszono Porto w zamknięciu. Liczbę połączonego w Porto woyska podaią do 10,000 ludzi. Jedni wysełaią Infanta Don Miguel do Włoch lub Zjednoczonych Stanów północney Ameryki, drudzy sądzą iż uda się na fregatę Angielską i popłynie z Matką do Rio-Janeiro, dla usprawiedliwienia się osobiście przed swoim bratem. Tymczasowy rząd w Porto wydał następuiący wyrok: Każdy woyskowy, który w wystąpieniu z bronią w ręku przeciw prawom Don Pedro schwytany zostanie, będzie przed sąd woyskowy stawiony i w 24 godzinach rozstrzelany. Każdy włościanin, obywatel, duchowny, świecki lub zakonny, który zbronią w ręku przeciw Don Pedro schwytany będzie, zostanie przez sąd osądzony i w 24 godzinach obwieszony. Od 2 lub 3ch dni zgromadza się znowu pospólstwo przed pałacem Ajuda i okrzykami swemi odurza Infanta względem grożących mu niebezpieczeństw.

— Dnia 28. —

Dzisieysza Gazeta rządowa zawiera plan do utworzenia roialistskiego pułku z 2692 ochotników, któremi dowodzić maią szlachta i inne znakomite osoby. — Uwięzienia trwaią tu ciągle, a w pałacu bywaią codziennie nadzwyczayne rady.

Mówią, iż Poseł Angielski, P. Lamb, podał dziś drugą mocną protestacyią przeciw postępowaniu Don Miguel.

W tey chwili rozchodzi się tu wieść, iż wysłane ztąd woyska oświadczyły się za rządem w Porto. Dowiaduiemy się także, iż wysłana do zamykania Porto fregata Lealtad, weszła do tamecznego portu przy okrzyku: niech żyie Don Pedro IV! i wystrzałami z batteryy powitaną była. Tuteyszy Angielski Konsul jeneralny Matheus doniósł Ministrowi spraw wewnętrznych, że okręty Angielskie ani uznaią, ani szanować będą zamknięcie Porto.

Woyskowa Rada w Porto wydała następuiące pismo do Biskupa tego miasta:

"Wysoce oświecony i poważny Biskupie. Zebrana w imieniu prawego Monarchy Don Pedro IV. Rada woyskowa, posela JW.P. załączone exemplarze wydaney odezwy, ażebyś JW. Pan przekonał się o uczuciach woyska, i rozesłał ią Plebanom swey dyecezyi, z zaleceniem, aby iey osnowę ogłosili.,,

Do zagranicznych Konsulów w Porto wydała taż Rada następuiący okólnik:

"Mci Panie! Podpisane członki zebraney w tem mieście w imieniu Prawego Króla Don Pedro IV. Rady woyskowey, maią zaszczyt przesłać WWPanu załączone exemplarze wydaney przez nich odezwy. Upraszaią WWPana, abyś raczył niektóre z nich przesłać Posłowi czyli Reprezentantowi Monarchy swoiego przy Dworze tego Królestwa, iżby ten przekonać się mógł o uczuciach, iakiemi woysko Portugalskie iest ożywione, a które przeciwnie i fałszywie wyłożonemi bydź mogą. Podpisani spodziewaią się, iż wierne ich postąpienie, do iakiego obowięzuie ich święta przysięga, którą prawey Władzy i nadaney przez nią konstytucyi wykonali, uzyska pochwałę Jego Monarchy, którego ścisłe przyiaźni związki z N. Królem Jmci Don Pedro IV. łączą zachowuiąc sumiennie wszelkie względy, iakie należą się J. K. Wysokości Infantowi Don Miguel iako Namiestnikowi Króla naszego.,,

Junta ogłosiła wszystkie wyroki, które wydane zostały po ustaniu Rejencyi Donny Izabeli Maryi zanieważne i zwołać kazała obie prawodawcze Izby w składzie, w iakim znaydowały się w dniu 15 Marca (w którym dniu rozwiązane zostały).

List do Xięcia Cadaval zapowiada mu, iż odpowiedzialnym iest głową swoią za uskutecznienie wszystkich uchwał w imieniu Don Pedro wychodzących.

Wysłane z Porto do tuteyszey stolicy woyska, postępuią bardzo wolnym pochodem, dla przywracania wszędzie władz Króla Don Pedro; w niektórych mieyscach stoczyć nawet musiały potyczki, ale wszędzie zwyciężyły.

Kupiec Köpke, który w Porto obrany został członkiem tymczasowego rządu, iest razem Królewsko-Duńskim Konsulem.

Z Londynu d. 7 Czerwca.

Lord Colchester miał wczoray długą naradę w kancelaryi skarbowey z Xciem Wellington, potem odwiedzili go Margr. Palmella i Hr. Bathurst.

Margr. Palmella, Vicehrabia Melville i P. Murray mieli wczoray czynność w wydziale spraw zagranicznych. We Srodę w wieczór wyprawiony został Posłaniec Królewski z pismem do P. Adam, Naczelnego Lorda Kommisarza wysp Jońskich.

Głoszą z pewnością, iż Jenerał Malcolm mianowany będzie Wodzem naczelnym woysk naszych na brzegu morza Srodziemnego.

Dziennik *Star* zapewnia, iż w urządzonem teraz Ministeryum z 14 członków złożonem, 9 będzie przeciwnych sprawie Katolików.

Podrożny przybyły na ostatnim pocztowym statku z Lizbony zapewnia, iż nazaiutrz po odpłynieniu tego statku woyska konstytucyyne uderzyć zamyślały na warownią San Juliao, i że tę wiadomość powziął od iednego z officerów Portugalskich. Tu iest powszechne mniemanie, że w Portugalii konstytucyia tryumf odniesie. Gdy zapytano się Don Mignel: czy nie obeymie dowództwa nad woyskami idącemi przeciw konstytucyionistom, miał odpowiedzić: iż musi się wprzód swey matki poradzić, co uczyniwszy rzekł: nie poydę, bo matka iest temu przeciwną.

Podług doniesien z Jawy do 1go Lutego Niderlandskie woyska pobiły w kilku potyczkach buntowników; wschodni brzeg zupełnie był od nich przez Jenerała Holzman oswobodzony, którym dwa statki zabrane i spalone zostały.

Wewnątrz Mexyku panuie zupełna spokoyność, ale nad brzegami nie iest ieszcze przywróconą. Oyciec Martinez, który należał do spisku Arenasa, został na śmierć skazany. Zabranie przez Hiszpanów woiennego brygu Guerrero dało powód do składki na zbudowanie newego, a Kongres na wniosek P. Zurita wyznaczył pensyie dla wdowy po Kapitanie Porter i sierot poległych w tey rozprawie mężów, tudzież ranionych.

W Santiago panował w miesiącu Marcu nadzwyczay wielki pomor, który nawet zwierzęta nieoszczędzał. Zresztą na eskadrach Angielskiey i Francuzkiey pod brzegami zachodniey Afryki wszyscy ludzie znaydowali się zdrowi. Zabrały te eskadry kilkanaście statków wiozących niewolników.

Z Bruxelli d. 10. Czerwca.

Pisma tuteysze głoszą, że Stany jeneralne w przyszłym miesiącu nadzwyczaynie zwołane zostaną, dla zezwolenia na zaślubienie Królewney Maryanny z pewnym Xięciem należącym do dawney dynastyi północney.

Dziennik Belgicki zawiera: "Podróżni z północnych prowincyy zapewniaią, iż w różnych portach tey części naszego Państwa postrzegli po warsztatach nadzwyczayną czynność, i że maią bydź zawarte kontrakty na dostawę żywności."

Rząd Francuzki każe w Xięztwie Luxemberskiem wiele koni zakupować.

Żegluga parowa w kraiu naszym coraz bardziey się powiększa.

Z Gandawy donoszą, iż pracuią tam teraz nad portową przystanią, w którey mieścić się będzie mogło 600 okrętów.

Onegday w wieczór przebiegł przez nasze miasto Posłaniec stanu Angielski, spieszący z Wiednia do Londynu.

Od brzegów niższey Elby d. 13 Czerwca.

N. Król Jmość Duński opuścił dnia 5 b. m. rano stolicę tuteyszą udaiąc się przez Kalundborg do Aarhus. — Duńska rządowa Gazeta zawiera oznaymienie Rektora Uniwersytetu Kopenhagskiego, iż w tey iesieni, z powodu zaślubin JJ. KK. Wysokości Xiężny Wilhelminy Maryi i Xięcia Fryderyka Karola, nastąpi promocyia na stopnie akademickie.

N. Król Jmość Szwedzki opuścić ma Norwegiią przed 20 b. m. i w powrocie odwiedzić Schonen. W Chrystianii rozchodziła się wieść, że Seym tameczny na początku Czerwca będzie zakończony. — Bryg Szwedzki dway bracia, który w połowie bieżącego miesiąca odpłynie na morze Srodziemne z żywnością dla znayduiącey się tam eskadry Szwedzkiey, przywiezie z Włoch w powrócie różne wzgotowaney tam przez Professora Bistrem dla J. K. M. Następcy tronu i Uniwersytetu Upsalskiego marmurowe roboty, pomiędzy któremi znaydować się ma popiersie Linneusza.

DODATEK DO N^ro 51. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 25 CZERWCA 1828 ROKU WE ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzien godzin.		Barometr z reduk: na O° R:	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Czer:		cali lin:	stopnie	stop:			
	god: 7	27 6, 981	+15. 6	81	żaden	Pogoda	
	12	,, 6, 265	+21. 3	66	Wschodni słaby	Pogoda z chmur:	
21.	3	,, 6, 185	+23. 0	60	,, ,,	,, ,,	
	9	,, 5, 39[illegible]	+17. 1	80	,, ,,	,, ,,	
	7	27 4, 743	+17. 2	80	Wschodni słaby	Pogoda z chmur:	
22.	12	,, 4, 477	+23. 5	66	Połud: Za. średni	Pochmurno	
	3	,, 3, 643	+23. 2	68	,, ,,	Pogoda z Chmur:	o g. 6½ deszcz. i grz:
	9	,, 4, [illegible]95	+15. 6	90	,, ,,	Pochmurno	
	7	27 4, 65[illegible]	+15. 6	89	Połud: Za. średni	Pochmurno	Deszcz.
23.	12	,, 3, 963	+22. 4	70	Półn: Ws. słaby	,, ,,	Grzmot.
	3	,, 3, 818	+16. 3	88	Połud: Ws. słaby	,, ,,	Deszcz.
	9	,, 3, 500	+15. 3	89	,, ,,	,, ,,	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

— *Z Krakowa.* —

Wyciąg Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca Maja 1828 r.

Naywyższy stan Barom: d. 11 27° 7.‴ 567
Nayniższy . . d. 22 27 1. 369
Średni 27 4. 411

Naywiększe ciepło d. 31 + 23. ° 3
Naymnieysze d. 17 + 3. 4
Średnie . . . + 12. 141

Naywiększa wilgoć d. 28 . . 90
Naymnieysza d. 24 . . 56
Średnia 74. 6

Dni pogodnych nic. Pogodnych z chmurami 11. Pochmurnych 20. Mgła 1. Dni deszczu 15. Śnieg 1. Grzmotów 4. Wichrów 4. Wiatr Pn. zachodni.

W Krakowie dnia 1 Czerwca 1828 roku.

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Przy zaczynaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Lipca r. b. upraszа iey Redakcyia życzących ią trzymać o wczesne się zglaszanie.

Z Poznania d. 4 Czerwca.

Na wystawienie pomnika dla Królów Polskich Mieczysława i Bolesława Chrobrego, oprócz tymczasowego daru J. K. Mości Xięcia Następcy tronu Pruskiego, ofiarował JO. Xiążę Antoni Radziwiłł, Królewski Namiestnik w Wielkiem Xięztwie Pozańskiem, 1000 talarów, w Listach Zastawnych, wraz z Kuponami od dnia 1 Stycznia r.b. Składka zresztą dosyć pomyślnie postępuie. W ostatnim spisie, obeymuiącym 28 numerów, znayduie się kilka składek od 100 do 20 talarów. Kapituła Krakowska ofiarowała 100 talarów: Hrabia Łubieński, Kanonik Krakowski i Prałat Domowy Oyca Świętego, przesłał 200 talarów.

Z Berlina d. 16 Czerwca.

Wczoray nadeszła tu smutna wiadomość o nagłey śmierci J. K. Wysokości Wielkiego Xięcia Sasko-Weimarskiego i Eisenach, który powracaiąc z Berlina do Weimaru dnia 14 w wieczór w Graditz przy Torgau tchnięty został paraliżem i żyć przestał. Dziś Dwór nasz zawdział na 14 dni żałobę po tym Xięciu. — Zmarły ten Wielki Xiążę urodził się dnia 3 Września 1757 i umarł po szczęśliwem, a zwłaszcza na Niemiecką literaturę wpływ maiącem panowaniu, w 71 roku życia. Co do wieku był w porządku piątym pomiędzy żyiącemi teraz Władzcami Europeyskiemi.

Z Frankfortu d. 9 Czerwca.

N. Król Jmość Angielski mianował tuteyszego Kupca Koch Konsulem swoim, a N. Król Jmość Szwecki i Norwegski Kupca Freinsheim swoim Vicekonsulem w tuteyszem wolnem mieście.

Posiedzenia Seymu Związku Niemieckiego, które dla Swiąt Zesłania Ducha S. we Czwartek zawieszone zostały, rozpoczęły się znowu dnia 6 b. m.

Dotychczasowy Poseł przy Dworze w Karlsruhe, Baron Hruby, odiechał ztamtąd dnia 1 z. m. do Wiednia, dla udania się późniey na poselstwo do Kassel.

Dnia 5 b. m. Wielka Xiężna Rossyyska Helena Michałowa przybyła z swą córką, Wielką Xiężniczką Maryią Michałowną, do Sztuttgardu.

Xiężna Elektorowa Heska przybyła dnia 30 Maia z swą córką do Wircburga.

Rządowa Gazeta Wielkiego Xięztwa Badeńskiego oznaymiła, iż zawarty tymczasowo na rok w dniu 16 Lutego 1827 traktat handlowy z Szwaycaryią, zostanie aż do dalszych odmian nadal w swey mocy.

Niemiecka Powszechna Gazeta pisze, iż pewny Jenerał Francuzki ma bydź posłany do główney kwatery N. Cesarza Jmci Rossyyskiego, ze strony zaś Austryi ma się tamże udać Xiążę Filip Heski, a że Jenerał Dörnberg może bydź uważany za Jenerała Angielskiego, wszystkie zatem większe Mocarstwa miałyby znakomitych officerów w orszaku N. Cesarza Jmci. Zwyczayna ta dawniey etykieta, którą szczególniey w ostatnich kampaniiach zachowano, byłaby znaczącą w obecnym przypadku, kiedy niektóre Dwory maią ieszcze swoich Pełnomocników przy Porcie, i dałyby Porcie naymocnieyszy dowód zgodności wszystkich Mocarstw Chrześciańskich; służyłaby iey oraz za przestrogę, aby przez swoie postępowanie, przeciwne polityce, nie narażała się na dalsze większe niebezpieczeństwo.

Od granic Tureckich d. 2 Czerwca.

Urządzenie wewnętrzney administracyi Xięztw Multan i Wołoszczyzny zwraca całą uwagę Wielkorządcy Hr. Pahlen i dla pręd-

szych działań będzie ile możności naykrótszą. Wielkorządca trudni się także potrzebny w teraźnieyszych okolicznościach nadzwyczayny pobor, który później będzie obrachowany i zwrócony, tak podzielić, żeby w ogóle nie był uciążliwym. W Jassach i Bukareście wyznaczone są tymczasowe kommissyie, które trudnią się wyłącznie skarbową częścią administracyi, i każdy woyskowy dowódca ma naysurowsze zalecenie żądać tylko tyle potrzeb, ile istotnie dla woyska potrzebuie i dać na nie kwity. Poddani obcych Mocarstw, znayduiący się w Xięztwach są od wszystkich podadków uwolnionemi i zostają pod opieką rządu Rossyyskiego.

Porta przybyłe do Stambułu dnia 13go Maia wypowiedzenie woyny z strony Rossyi, przyięła na pozor z oboiętnością. Reis-Effendego, u którego znaydował się właśnie Ces. Austryiacki Internuncyusz, Baron Ottenfels, gdy nadeszła ta wiadomość, nie zdawała się wcale zadziwiać; zwinął zaraz te papiery i posłał ie Wielkiemu Wezyrowi. Posłowie Europeyskich Mocarstw, którzy dnia 14go odebrali także wiadomość o wkroczeniu woysk Rossyyskich do Turcyi, chcieli z tey okoliczności korzystać, dla nakłonienia Dywanu do przyięcia warunków traktatu z dnia 6go Lipca, i poiednania Porty z Angliią i Francyią; lecz daremnie. Reis-Effendy oświadczył wyraźnie, iż Sułtan nigdy nie zezwoli na traktat, który raz odrzucił, i on niemoże mu tego radzić. W rozmowie z Posłami, dodał ieszcze Reis-Effendy, że Porta tem mniey lęka się skutków tey woyny, że Anglia i Francyia czuwać muszą nad utrzymaniem interessów, przeciwnych wcale zamiarom Rossyi. Zaczenaią więc domyślać się, że przygotowane potaiemnie przez Sułtana sposoby do obrony są większe, niż z początku sądzono, i że walka pomiędzy obiema państwami będzie zacięta.

Morea podzieloną została na 7 departamentów, i każdym zarządza Prefekt, jako to: 1) w Nauplii, Argos i Koryncie, P. Kalergi; 2) w Kalavrita, Patras i Vostizzy, P. Mavromati; 3) w Elis i Pyrgos, P. Kalogeropulo; 4) w Arkadyi, Phanari i Kastro, P. Psyllas; 5) w wyższey Sparcie, Kalamata, Leondari i Jamblika, P. Geneveli; 6) w Karitena i Trypolizzy, P. Vlachopulo. (7my departament ieszcze niewiadomy.)

Podług listów z Zante pod dniem 22 Maia trzey Biskupi, którzy mieli zlecenia odezwę Patryarchy Greckiego w Stambule zanieść do Morei i na Archipelag, po krótkiem zabawieniu u Ibrahima Baszy w Modon udali się do Napoli di Romania; lecz w drodze uwięzionemi bydź mieli przez Prefekta Kalamaty P. Geneveli, który obawiał się, aby ich udzielenie nie zrobiło wrażenia na umysłach mieszkańców tego departamentu, i odesłać ich miał Prezydentowi Grecyi.

Albanczykowie zostaią ieszcze w rokoszu w Koron, i jak zapewniaią, posłać mieli lądem dwóch wyższych swoich Oficerów, w towarzystwie dwóch Greków, do Prezydenta Grecyi. Cel i wypadek ich poselstwa nie były ieszcze wiadome. — Zamknięcie twierdz w Messenii iest codziennie ściśleysze. Woienne okręty sprzymierzonych Mocarstw lud zatrzymaney Egipskiey korwety, która wiozła niewolników Greckich do Alexandryi, wysadziły na ląd, co każe się domyślać, że ta korweta za dobrą zdobycz uznaną została. Obleżenie Anatoliko przez Greków trwa ciągle, i twierdza ta dużo iuż ucierpiała od palnych rac, które tam parowy statek Karteria rzuca.

Podług doniesień z Prevesy pod dniem 28 Maia, które w Korfu dnia 30 odebrano, Seraskier Reszyd-Basza znaydował się ciągle w Arta. — Kapitan przybyłego z Modon do Prevesy Tureckiego statku zapewnia, iż przed Modon widział 4 Rossyyskie woienne okręty.

Z Kartageny d. 28 Marca.

Boliwar wydał przed odjazdem swoim z Bogoty następuiącą odezwę:

Bogota d. 8 Marca 1828.

"Kolumbiyczykowie! Wczoray musiały się iuż rozpocząć obrady wielkiego Zgromadzenia narodowego; — nadszedł dzień nadziei i zbawienia dla naszey oyczyzny. Prawodawcy wasi zaczęli iuż chwalebne dzieło usunienia wszelkich waszych niezgód, ziszczenia wszystkich życzeń narodu, który tak mocno pragnie osiągnąć pokoy i towarzyskie rękoymie. Deputowani wasi nie zawiodą waszego zaufania; podzielaią oni wasze cierpienia, na których uleczenie życie swoie poświęcili; samiście ich wybrali; nie maią oni innego celu, iak dobro publiczne. Nie obawiaycie się, iżby reprezentowali iedynie swoie osobiste zamiary i samoistne namiętności, nie są oni samych siebie, lecz waszemi zastępcami. Przepowiadam wam z pewnością, że wielkie Zgromadzenie ukończy wielkie dzieło wolności Kolumbiyskiey.— Ludy Bogoty! Z żalem opuszczam stolicę na kilka miesięcy. Tymczasem Deputowani wasi naradzać się będą nad dobrem Państwa. Obecność moia nie iest tu tak potrzebna, iak w Departamentach, które zaledwie co podniosły się po smutnych skutkach owych niezgód, od których was wasza wierność ku prawom i głos powinności tak mądrze ochraniały. Spuszczam się na wasze doświadczone cnoty, i zostawiam was bez obawy pod dozorem waszych urzędników.

"Mieszkańcy Bogoty! Gdyby was niespodziane zamieszanie spotkać miało, tedy spuśćcie na to, że do was niezwłocznie przybędę, aby was iako naygodnieyszych Kolumbii synów wspierać. *Boliwar.*"

Kongres w Ocana zebrać się miał dopiero w pierwszym tygodniu Kwietnia. — Boliwar ma mocne stronnictwo za sobą, nieprzychylne systematowi federalnemu.

Z Hawanny donoszą pod dniem 17 Kwietnia, że Kommodor Laborde z całą swoią eskadrą wyydzie pod żagle, dla krążenia po zatoce Mexykańskiey. Sądzą, że ma zamiar zamykać Vera-Cruz i Campeche.

Dnia 23 i 24 Czerwca 1828 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
— Pszenicy	23	15	21	—	18	—	17	—
— Żyta	19	—	18	—	17	—	16	—
— Jęczmienia	17	—	16	—	15	—	—	—
— Grochu	22	—	19	—	18	—	—	—
— Owsa	8	15	8	—	7	24	—	—
— Jagieł	31	—	30	—	28	—	27	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 300 Ciągnieniu dnia 25 Czerwca 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

1. 67. 32. 41. 3.

Przyszłe 301 Ciągnienie dnia 2go Lipca 1828 r. przypada.

DONIESIENIA.

Nro 861. Konsystorz Jeneralny Krakowski, wiadomo czyni niniejszym, komu o tem wiedzieć należy, iż od roku 1827 w mieysce JX. Tymoteusza Waliczko mianowanym iest W. JX. Karpiński Rektorem Kollegii i Szkół Licealnych u S. Barbary w Krakowie, wszelkie przeto fundusze, lub procenta od Summ kapitalnych nie kto inny mocen iest od Debentów odbierać i tychże kwitować, iak tylko W. JX. Karpiński, tak za lata dawnieysze, iako i bieżące. — W Krakowie dnia 3 Czerwca 1828 r.

X. Mateusz *Dubiecki*, Kancl: Katedr: Officyał Jlny Krakowski.

X. *Walczyński*, S. T. D. Kanon: Kielec: Asessor.

Kamienica w Ulicy S. Jana pod Nrem 464 wyreparowana z Altanną sklepioną, da hy maiąca Włoskie bez rynien, z staynią i wozownią, iest z wolney ręki do sprzedania. Druga zaś Kamienica w Ulicy Stolarskiey pod Nrem 47/8 iest cała do wydzierżawienia.

Życzący iedney lub drugiey zgłosić się zechcą do Redakcyi Gazety Krakowskiey.